

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ
БАЊА ЛУКА
Трг Републике Српске 1

Број: 16-92-385/07

Датум: 19.06.2013. године

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, рјешавајући по захтјеву »HYDROENERGY« д.о.о. Гацко, кога заступа директор Игор Мићевић, за обнављање еколошке дозволе за малу хидроелектрану «Сутјеска С-Ј-3» на ријеци Јабушници, на територији општина Калиновик и Гацко, пројектоване снаге 2,124 MW, а на основу члана 94. Закона о заштити животне средине ("Службени гласник Републике Српске" бр. 71/12), члана 2. Правилника о постројењима која могу бити изграђена и пуштена у рад само уколико имају еколошку дозволу (Службени гласник Републике Српске, број 124/12), члана 5. Правилника о поступку ревизије и обнављања еколошких дозвола (Службени гласник Републике Српске, број 28/13) и члана 190. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник Републике Српске" број 13/02 и 50/10),
доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Обнавља се рјешење овог министарства број 16-92-385/07 од 28.05.2008. године, којим је издата еколошка дозвола Инвеститору »HYDROENERGY« д.о.о. Гацко, за малу хидроелектрану «Сутјеска С-Ј-3» ријеци Јабушници, на територији општина Калиновик и Гацко, пројектоване снаге 2,124 MW, са роком важења до 28.05.2018. године. Водозахват се налази на парцели Вита Бара, на к.ч. 104/6 Кладово Поље 1, општина Калиновик, а МХЕ се својим објектима протеже и на парцелу к.ч. бр. 2594/6 К.О. Дражљево, општина Гацко. Еколошка дозвола се обнавља под сљедећим условима:

2. Погони и постројења за која се обнавља еколошка дозвола су:
- Тиролски захват на десној обали Јабушнице, без акумулације
 - Цјевовод под притиском укупне дужине 1,673m
 - Машинска зграда на десној обали ријеке Јабушнице

3. »HYDROENERGY« д.о.о. Гацко дужно је да:

3.1. Испуни основне обавезе заштите животне средине, у складу са чланом 83. Закона о заштити животне средине током изградње, рада и престанка рада постројења.

3.2. Примјени мјере ублажавања негативних утицаја на животну средину и мониторинг емисија, током рада и престанка рада постројења, у складу са достављеном документацијом за обнављање еколошке дозволе, а посебно:

3.2.1. Мјере заштите ваздуха и мјере заштите од буке

У току изградње:

- Орошавати површине градилишта и привремене саобраћајнице ради смањивања емисија прашине.
- Вршити редовне техничке прегледе опреме и механизације ради смањења емисија насталих сагорјевањем издувних гасова.
- Вршити прекривање камиона који превозе грађевински материјал.
- Брзину кретања возила на градилишту и приступним саобраћајницама прилагодити условима пута.
- Обавезно користити нискосумпорна горива као енергенте.
- У случају минирања примјенити прописе за извођење те врсте радова а радове ове врсте мора изводити овлашћена институција.
- Уређаји који емитују буку морају бити атестирани, односно конструисани или изоловани, да у спољну средину не емитују буку преко дозвољеног нивоа.

У току експлоатације:

- Бетонирати или асфалтирати манипулативне површине око машинске зграде и одржавати их у чистом стању.
- Слободне површине на локацији озеленити и одржавати под зеленилом.
- У току експлоатације предметног енергетског постројења нису потребне посебне мјере заштите ваздуха, јер је технолошки процес производње електричне енергије такав, да нема утицаја на ваздух.

3.2.2. Мјере спречавања емисија у воду и земљиште

У току изградње:

- Придржавати се мјера за уређење простора у току извођења радова на изградњи у складу са пројектном документацијом и локацијским условима.
- За транспорт опреме и материјала на градилишту искључиво користити технички исправну механизацију и превозна средства.
- Све манипулације са нафтом и њеним дериватима у процесу грађења, обављати уз максималне мјере заштите.
- Забрањено је прати машине и возила у зони радова.
- Прилазне саобраћајнице и манипулативне површине изградити са одводом површинских вода и прилагодити саобраћајнице предвиђеној фреквенцији и терету транспортних возила који ће се кретати на наведеној локацији.
- Користити мобилне еколошке тоалете за запослене на градилишту и редовно их чистити од стране овлашћене институције или фекалне отпадне воде одводити у септичку јаму која се мора редовно чистити.
- Заштитити површине осјетљиве на ерозију средствима стабилизације која спречавају ерозију и доношење еродираних материјала у водоток.
- Постојећу вегетацију на предметним површинама максимално сачувати.
- У случају појаве ерозивних процеса, предузети хитне мјере стабилизације тла.
- Сав материјал од ископа који неће бити употребљен у току грађевинских активности одлагати на за те намјене одређене површине.
- Смјештај свих возила и механизације, која користи течна гориво, мора бити на уређеном водонепропусном платоу уз строгу контролу евентуалног загађења, односно процуривања, са изграђеним сепаратором масти и уља.
- Течна горива чувати у затвореним посудама, смјештеним на сигурном мјесту, по могућности у бетонском базену, а у случају процуривања горива одмах приступити санацији загађене површине сухим поступком.

- По завршетку радова приступне и градилишне путеве вратити у првобитно стање.
- По завршетку радова све привремене објекте, позајмишта, предмете и материјале са површина кориштених за потребе градилишта уклонити и изравнати те површине и довести те локације у стање прије почетка радова.
- Евентуални вишак материјала који остаје послје завршеног ископавања око и дуж објекта хидроелектране депоновати на за те намјене одређена мјеста, уз обавезно уклапање те површине у околни терен и извршити рекултивацију тих површина.
- Забрањено је истресање ископног материјала у кањон.
- У фази пројектовања хидроелектране извршити избор оптималног рјешења миграције риба (рибље стазе, рибли лифтови или метод порибљавања) те утврдити динамику прибљавања за планирани вијек рада МХЕ.
- Упоредо са изградњом МХЕ провести најповољније рјешење проблема миграције риба, које мора бити у функцији по пуштању хидроелектране у рад.
- Ограничити крчење вегетације и кретање грађевинских машина, механизације и транспортних средстава искључиво у простору одобреном по Главном пројекту, у циљу заштите вегетације и непотребног већег уништавања биљног фонда на овом подручју.
- У циљу заштите околне фауне и њеног што мањег узнемиравања користити технички исправну грађевинску механизацију.
- Што већи дио објекта реализовати у кориту за велику воду, односно на сувом, а затим у маловодном дијелу године, реализовати дио објекта који се налази у проточном дијелу корита.
- Током грађења обезбједити несметану проточност корита, како не би биле угрожене рибе на низводним дионицама.
- Крчење и сјечу шуме обављати изван периода гнијежђења птица и вегетационог периода.
- Набавити одговарајуће количине средства за сухо чишћење земљишта и радних површина за случај просипања нафтних деривата.

У фази експлоатације:

- Фекалне и санитарне отпадне воде из простора за боравак запосленог особља одводити у септичку јаму.
- Септичку јаму редовно чистити од стране овлашћене комуналне службе.
- Изградити сепаратор суспендованих честица и сливнике за прикупљање воде са манипулативних површина и саобраћајница.
- Одржавати у функционалном стању сливнике за прикупљање воде са манипулативних површина и сепаратор суспендованих честица.
- Испод трансформаторског постројења машинске зграде и испод турбине, изградити непрпусне танкване, уљне базене запремине довољне да могу примити евентуално исцурјело турбинско или изолационо уље из система машинске зграде.
- Безусловно поштовати водопривредни и биолошки минимум, у циљу заштите цијелог екосистема, те проводити мјере управљања водним ресурсом сагласно Водној дозволи, у току експлоатације овог хидроенергетског објекта.
- Израдити погонско упутство са посебним приказом режима рада МХЕ за период малих и великих вода.
- За водоток обезбјеђивати еколошки прихватљив проток ($0,062\text{m}^3/\text{s}$) низводно од водозавхвата утврђеног на основу хидролошких особина водног тијела за карактеристичне сезоне као минимално средњи мјесечни проток 95% обезбјеђености у складу са чл. 65. Закона о водама (Службени гласник Републике Српске, 50/06).

- Водозахват изградити на начин да се омогући испуштање гарантованог еколошког прихватљивог протока (ГЕПП).
- Вршити континуирани мониторинг стања ихтиофауне у сарадњи са риболовачким удружењима и предузимати одговарајуће мјере заштите за спречавање акцидентних ситуација.
- **Само пречишћене воде (без присуства других честица) уводити у крајњи реципијент, у складу са Правилником о условима за испуштање отпадних вода у површинске воде (Службени гласник Републике Српске, бр. 44/01) и у складу са условима из водне дозволе.**

3.2.3. За заштиту културно – историјског наслеђа и археолошких налазишта

- Уколико се у току извођења радова наиђе на археолошки локалитет, а за који се претпоставља да има статус културног добра, о томе обавјестити Републички завод за заштиту културно-историјског и природног наслеђа и предузети све мјере како се културно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица,
- Уколико се у току извођења радова наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минеролошко-петрографског порјекла, а за које се претпоставља да има статус споменика природе, обавјестити Републички завод за заштиту културно историјског и природног наслеђа и предузети све мјере како се природно добро не би оштетило до доласка овлашћеног лица.

3.2.4. Мјере за спречавање и смањење чврстог отпада

- Обезбиједити довољан број контејнера за прикупљање чврстог отпада уз закључење уговора са надлежном комуналном службом за збрињавање истог.
- Отпадна уља/израђена машинска уља и други опадни отпад сакупљати у металне бачве и збрињавати са овлашћеном институцијом.
- **Све врсте отпада систематизовати по Каталогу отпада и збрињавати у складу са Планом управљања отпадом, припремљеним у складу са чл. 26. и 27. Закона о управљању отпадом (Службени гласник Републике Српске, број 53/02 и 65/08).**
- **Уговори за збрињавање отпада са локације морају бити закључени у складу са Правилником о условима за пренос обавеза управљача отпадом са произвођача и продавца на одговорно лице система за прикупљање отпада (Службени гласник Републике Српске, број 118/05);**

3.2.5. Мјере након затварања постројења

- Локацију постројења вратити у задовољавајуће стање, уклонити сав материјал и опрему и терен локације рекултивисати (затравнити, нанијети слој хумуса и озеленити предметну површину).
- Извршити озелењавање кориштених површина на локацији.

3. Приликом рада постројења не смију се прекорачити граничне вриједности за загађујуће материје и то:

3.1. Вриједности квалитета ваздуха морају бити усклађене са граничним вриједностима нивоа загађујућих материја у ваздуху утврђене Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха (Службени гласник Републике Српске, број 124/12).

3.2. Дозвољени нивои вањске буке према Правилнику о дозвољеним границама интензитета звука и шума (Сл. лист СРБиХ, бр. 46/89):

Подручје (зона)	Намјена подручја	Највише дозвољени нивои вањске буке dB (A)	
		Еквивалентни нивои L_{eq}	
		Дан	Ноћ
I	Болничко, љечилишно	45	40
II	Туристичко, рекреацијско, опоравилишно	50	40
III	Чисто стамбено, васпитно-образовне и здравствене институције, јавне зелене и рекреационе површине	55	45
IV	Трговачко, пословно, стамбено и стамбено уз саобраћајне коридоре, складишта без тешког транспорта	60	50
V	Пословно, управно, трговачко, занатско, сервисно	65	60
VI	Индустријско, складишно, сервисно и саобраћајно подручје без станова	70	70

Дјеловање буке изван локације постројења не смије да прелази дозвољену границу за шесту зону, обзиром да се у овом случају ради о овој намјени подручја.

3.3. Граничне вриједности за квалитет воде, у складу са Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде (Сл. гласник РС, 44/01):

Параметар	Класа квалитета површинских вода				
	I	II	III	IV	V
pH – вриједност	6,8–8,5	6,8–8,8	6,5-9,0	6,5–9,5	<6,5;>9,5
Алкалитет, као CaCO_3 , g/m ³	>175	175-150	150-100	100-50	<50
Укупна тврдоћа, као CaCO_3 , g/m ³	>160	160-140	140-100	100-70	<70
Електропроводљивост, $\mu\text{S}/\text{cm}$	<400	400-600	600-800	800-1500	>1500
Укупне чврсте материје, g/m ³	<300	300-350	350-450	450-600	>600
Укупне сусп. материје, g/m ³	<2	2-5	5-10	10-15	>15
Растворени кисеоник, g/m ³	>7	7-6	6-4	4-3	<3
Засићеност кисеоником, %	80-100	80-70	70-50	50-20	<20
Презасићеност кисеоником		110-120	120-130	130-150	>150
БПК5 при 20°C, g O ₂ /m ³	<2	2-4	4-7	7-15	>15
ХПК из KMnO_4 , g O ₂ /m ³	<6	6-10	10-15	15-30	>30
Амонијачни азот, g/m ³	<0,1	0,1-0,2	0,2-0,4	0,4-1,0	>1,0
Нитритни азот, g/m ³	<0,01	0,01-0,03	0,03-0,05	0,05-0,2	>0,2
Нитратни азот, g/m ³	<1	1-6	6-12	12-30	>30
Фосфор, g/m ³	<0,01	0,01-0,03	0,03-0,05	0,05-0,1	>0,1
РАН, mg/m ³	<0,1	0,1-0,2	0,1-0,2	0,2-0,5	>0,5

Параметар	Класа квалитета површинских вода				
	I	II	III	IV	V
PCBs, mg/m ³	<0,01	<0,02	0,02-0,04	0,04-0,06	>0,06
Фенолни индекс, mg/m ³	<1	1-3	3-5	5-10	>10
Минерална уља, mg/m ³	<10	10-20	20-50	50-100	>100
Детерџенти, mg/m ³	<100	100-200	200-300	300-500	>500
Гвожђе, mg/m ³	<100	100-200	200-500	500-1000	>1000
Манган, mg/m ³	<50	50-100	100-200	200-400	>400
Олово, mg/m ³	<0,1	0,1-0,5	0,5-2	2-5	>5
Кадијум, mg/m ³	-	0,05-1	1-2	2-5	>5
Арсен, mg/m ³	<10	10-20	20-40	50-70	>70
Укупни хром, mg/m ³	<5	5-15	15-30	30-50	>50
Сулфати, g/m ³	<50	50-75	75-100	100-150	>150
Хлориди, g/m ³	<20	20-40	40-100	100-200	>200
Флуориди, g/m ³	<0,5	0,5-0,7	0,7-1,0	1,0-1,7	>1,7
Укупни колиформи, N/100ml	<50	50-5000	5*103- 5*104	5*104- 5*105	>105

4. Мониторинг

Одговорно лице постројења је дужно проводити мониторинг на сљедећи начин:

У току изградње:

Предмет мониторинга	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Вријеме и начин вршења мониторинга,
Квалитет воде	Физичко хемијске параметре (основни показатељи квалитета воде)	Узводно од водозахвата и низводно од објекта машинске зграде	Један пут у току календарске године (по један узорак) или по налогу надлежног еколошког/ водног инспектора, у складу са Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде („Службени гласник“ Републике Српске бр. 44/01).
Интензитет буке и вибрација	Укупни ниво буке и вибрација;	Интензитет буке и вибрација – Локација машинске зграде	Један пут у току календарске године или по налогу надлежног еколошког инспектора, у складу са Правилником о дозвољеним границама интензитета звука и шума (Сл. Гл. СРБИХ, бр. 46/89)
			Један пут у току календарске године у једном од љетних мјесеци, извршити мониторинг

Квалитет ваздуха	Концентрација прашине SO ₂ , NO _x , NO, NO ₂ , ЛЧ 10, СО и О ₃ .	Градилиште	имисија загађујућих материја или по налогу надлежног еколошког инспектора, У складу са Уредбом о вриједностима квалитета ваздуха (Службени гласник Републике Српске, број 124/12)
Квалитет земљишта	Физичко хемијске параметри	На мјесту акцидента (у случају просипања нафте и нафтних деривата)	У случају акцидентних ситуација или по налогу надлежног општинског органа / инспектора

У току експлоатације постројења:

Предмет мониторинга	Параметар који се осматра	Мјесто вршења мониторинга	Вријеме и начин вршења мониторинга,
Квалитет воде	Физичко хемијске параметре (основни показатељи квалитета воде)	Узводно од водозавхвата и низводно од објекта машинске зграде	Један пут у току календарске године (по један узорак) или по налогу надлежног еколошког/водног инспектора а у складу са водном дозволом и са Правилником о условима испуштања отпадних вода у површинске воде („Службени гласник“ Републике Српске бр. 44/01).
Интензитет буке и вибрација	Укупни ниво буке и вибрација;	Интензитет буке и вибрација – локација машинске зграде	Сваке двије године или по налогу надлежног еколошког инспектора, у складу са Правилником о дозвољеним границама интензитета звука и шума (Сл. Гл. СРБиХ, бр. 46/89)

5.1. Инвеститор је дужан мониторинг вршити путем овлашћене институције, а извјештаје о извршеном мјерењу достављати надлежном еколошком инспектору.

6. Инвеститор је дужан без одлагања пријавити сваку случајну или непредвиђену незгоду или акцидент који значајно утиче на животну средину.

7. Одговорно лице постројења дужно је поступати по члану 8. Правилника о методологији и начину вођења регистра постројења и загађивача (Службени гласник Републике Српске, број 92/07) и о томе извјештавати Министарство.

8. Накнада за обнављање еколошке дозволе обрачуната је и уплаћена у износу од 150,00 КМ.

9. Еколошка дозвола се издаје на период од пет година.

Образложење

Дана 21.05.2013. године инвеститор »HYDROENERGY« д.о.о. Гацко, поднио је Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију захтјев, за обнављање еколошке дозволе број 16-92-385/07 од 28.05.2008. године за малу хидроелектрану «Сутјеска С-Ј-3» ријеци Јабушници, на територији општина Калиновик и Гацко, пројектоване снаге 2,124 MW. Водозахват се налази на парцели Вита Бара, на к.ч. 104/6 Кладово Поље 1, општина Калиновик, а МХЕ се својим објектима протеже и на парцелу к.ч. бр. 2594/6 К.О. Дражљево, општина Гацко. Захтјев је допуњен дана 03.06.2013. године.

Уз захтјев је приложена изјава којом се потврђује да са даном подношења овог захтјева није било никаквих активности у грађевинском смислу, односно нису започети грађевински радови на изградњи предметног објекта тако да није вршен мониторинг наложен еколошком дозволом за коју се тражи обнављање. Из тог разлога нису достављени извјештаји о извршеним мјерењима наложени еколошком дозволом. Надаље, није приложен ни записник еколошког инспектора обзиром да није вршен инспекцијски надзор из истих разлога као што је наведено за мониторинг. Изјавом је констатовано да је за вријеме важења еколошке дозволе дошло до измјене инсталисане снаге са 1,7 MW на 2,124 MW, на основу Анекса Уговора о концесији за изградњу мале хидроелектране „С-Ј-3“ број 05.07/312-713/08 од 16.06.2008. године, а на основу чега је прибављено одобрење за грађење. Анекс уговора и Рјешење о одобрењу за грађење су приложени уз захтјев за обнављање еколошке дозволе.

Поред наведеног, од стране овлашћене институције Институт за грађевинарство „ИГ“ д.о.о. Бања Лука достављена је изјава којом је констатовано да повећање инсталисане снаге предметне мале хидроелектране са 1,7 MW на 2,124 MW неће захтијевати додатне радове који би проузроковали нове утицаје на животну средину, поред раније утврђених, тако да неће доћи до измјене услова прописаних у еколошкој дозволи за коју се тражи обнављање.

У складу са Законом о заштити животне средине (Службени гласник Републике Српске, број 71/12) и чл. 3. Правилника о пројектима за које се спроводи процјена утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби спровођења и обиму процјене утицаја на животну средину (Службени гласник Републике Српске, број 124/12), за постројења за производњу хидроелектричне енергије снаге до 5 MW поступак за добијање еколошке дозволе се не мијења. С тим у вези, а у складу са чланом 96. Закона у конкретном случају се не ради о значајној промјени, а како је изјавом овлашћене институције констатовано да повећање пројектне снаге предметне мале хидроелектране не утиче на промјену других услова, остају на снази остали услови и мјере заштите животне средине из еколошке дозволе за коју се тражи обнављање.

Разматрајући захтјев и достављену документацију овај орган је установио да је у поступку обнове рјешења неопходно извршити измјену услова из дозволе, а које се односе на измјењену снагу мале хидроелектране, прецизирање мјера заштите животне средине по сегментима и у цјелини, навођење граничних вриједности у складу са одредбама важећих правилника, те учесталост вршења мониторинга, што је и учињено у

поступку обнове предметног рјешења, а у складу са чл. 94. Закона о заштити животне средине.

Цијенећи да су испуњени услови из члана 5. Правилника о поступку ревизије и обнављања еколошких дозвола, Министарство је на основу члана 94. Закона о заштити животне средине одлучило као у диспозитиву рјешења.

Накнада у износу од 150,00 КМ наплаћена је у складу са Законом о административним таксама (Службени гласник Републике Српске, бр. 100/11).

Ово рјешење је коначно у управном поступку, те против њега није допуштена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Бањој Луци у року од 30 дана од пријема овог рјешења. Тужба се предаје у два истоветна примјерка таксирана са 100 КМ судске таксе непосредно Суду или му се препоручено шаље поштом.

Уз тужбу се прилаже ово рјешење у оригиналу или препису.

МИНИСТАР

Сребренка Голић

Достављено: 1. Наслову
2. Одјељењу за просторно ... Гацко
3. Одјељењу за просторно... Калиновик
4. Републичком еколошком инспектору
5. Евиденцији
6. а/а